

Zmiany na rynku rodentycydów: trutki na gryzonie z przeznaczeniem dla profesjonalnego i powszechnego użytkownika

STANISŁAW IGNATOWICZ

KONSULTACJE ENTOMOLOGICZNE

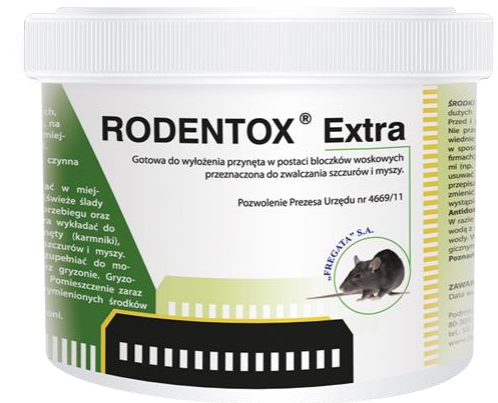
WARSZAWA

Antykoagulanty: I lub II generacji

Klasyfikowaliśmy zgodnie z substancją aktywną:

- ❖ antykoagulanty I generacji,
- ❖ antykoagulanty II generacji.

... i było dobrze.

Antykoagulanty I lub II generacji

Warfaryna zwykle nie jest podawana kobietom w ciąży, gdyż **może uszkodzić nie narodzone dziecko**.

Może spowodować trudności podczas porodu lub obfite krwawienie łożyska lub płodu.

Wykazano, że mogą szkodliwie wpływać na rozrodczość ludzi.

Warfaryna lekiem

Antykoagulanty szkodliwe dla rozrodczości (*toxic to reproduction*)

Może uszkodzić nie narodzone
dziecko ...

(*May harm the unborn child*)

Nowe prawo od 01 marca 2018 r.

Zmiana klasyfikacji substancji czynnych wprowadzona przez Komitet Oceny Ryzyka (RAC) działający przy Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA): **szkodliwe dla rozrodczości**.

Zmianę wprowadzono do prawodawstwa europejskiego przez **Rozporządzenie Komisji Europejskiej (UE) nr 1179/2016 z dnia 19 lipca 2016 r.**

Dostosowano do postępu naukowo-technicznego Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) **nr 1272/2008** w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin.

Obowiązuje od 01 marca 2018 r.

Duże zmiany

Antykoagulanty szkodliwe dla rozrodczości (*toxic to reproduction*)

Wprowadzenie w życie nowego
prawodawstwa dotyczącego
zwalczania gryzoni będzie miało
w ciągu najbliższego roku
znaczący wpływ na stosowanie
antykoagulantów w państwach
Unii Europejskiej.

Zmiany

Nowe prawo dotyczące rodentycydów w Unii Europejskiej spowoduje

- ❖ konieczność wdrożenia nowych kryteriów klasyfikacji,
- ❖ zmiany etykietowania rodentycydów antykoagulacyjnych,
- ❖ stosowania **dodatkowych środków** zmniejszających ryzyko przypadkowego zatrucia.

Szkodliwa 9-tka dla rozrodczości

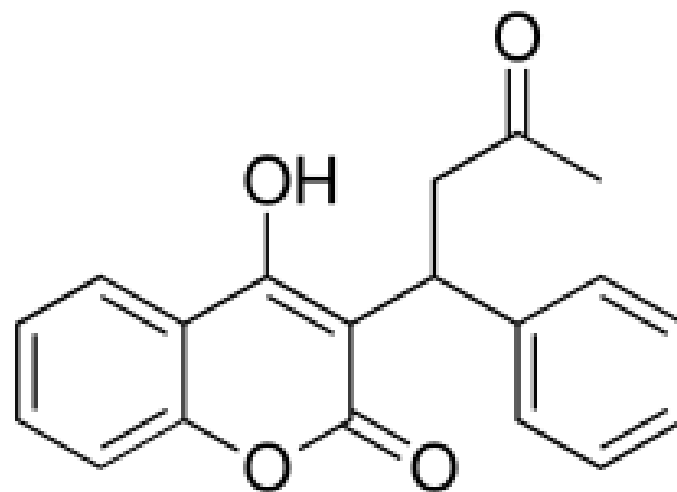
VI 2016 r.:

Komitet Oceny Ryzyka (RAC) przy Europejskiej Agencji Chemikaliów (ECHA) zmienił klasyfikację produktów zawierających antykoagulanty na **szkodliwe dla rozrodczości** w zależności do typu i **stężenia** zawartej w nich substancji aktywnej.

- ❖ brodifakum,
- ❖ bromadiolon,
- ❖ chlorofacynon,
- ❖ difenakum,
- ❖ difetialon,
- ❖ flokumafen,
- ❖ kumatetralyl,
- ❖ sól sodowa warfaryny,
- ❖ **warfaryna**

Badano warfarynę

Decyzję o zmianie podjęto na podstawie oceny szkodliwości wybranego antykoagulantu – **warfaryny**.

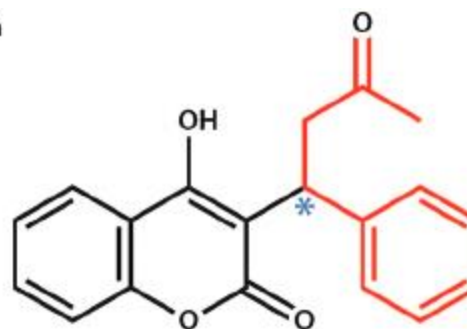

„Odpowiedzialność grupowa”

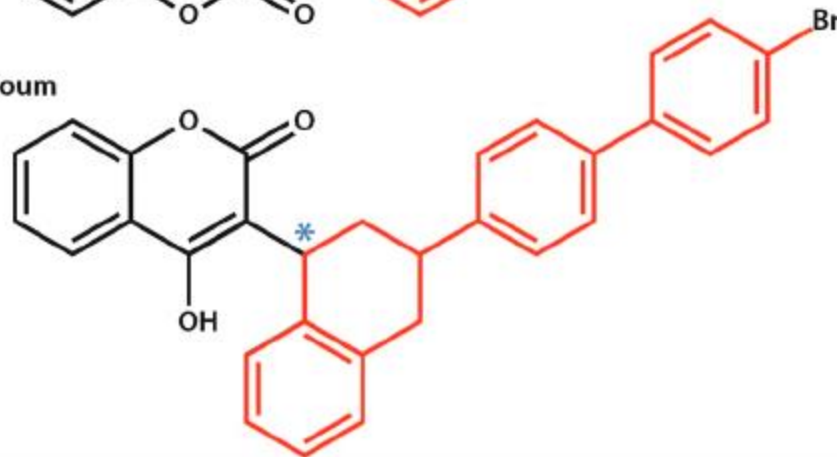
Wątpliwa zasadność uznawania innych (poza warfaryną) antykoagulantów za szkodliwe dla rozrodczości (?).

Komitet Oceny Ryzyka (RAC) uznał za właściwe potraktowanie całej grupy tak jak warfaryny i domniemanie ich toksyczności reprodukcyjnej.

Warfarin

Brodifacoum

0,003%

30 ppm

Wyznaczono **szczególne graniczne stężenie substancji aktywnej**, które wpływa **już** na rozrodczość przy długotrwałym lub wielokrotnym stosowaniu:

- ❖ stężenie 30 części na 1000000,
- ❖ 30 ppm, a zatem
- ❖ 0,003%.

0,003%

Użytkownicy nieprofesjonalni $\leq 0,003\%$

Rozporządzeniem w sprawie udostępniania na rynku i stosowania produktów biobójczych **528/2012** (art. 19 ust. 4 lit. b):

- ❖ preparaty z większym stężeniem antykoagulantu niż 0,003% **nie będą mogły być sprzedawane nieprofesjonalistom.**

Kto u nas będzie tego pilnował?

Użytkownik

profesjonalny

- właściciel firmy zwalczającej organizmy szkodliwe i/lub jej pracownik.

nieprofesjonalny (powszechny, amator)

- osoba zwalczająca organizmy szkodliwe u siebie, nie zarobkowo.

Użytkownicy nieprofesjonalni $\leq 0,003\%$

Uniemożliwi to użytkownikom-amatorom dostęp do rodentycydów antykoagulantów, zawierających substancję czynną w stężeniu wyższym niż **szczególne graniczne stężenie 0,003%**.

Kto u nas będzie tego pilnował?

Większość preparatów dla użytkowników profesjonalnych

Na polskim rynku preparaty gryzoniobójcze zawierające substancje czynne, którym zmieniono klasyfikację na *szkodliwe dla rozrodczości*, zawartość substancji aktywnej wynosi **0,005%**.

Wyjątek: tylko 2 produkty.

Np. zagraniczny RODILON, difetialon, którego stężenie wynosi 0,025%.

Antykoagulanty w stęż. $\geq 0,003\%$

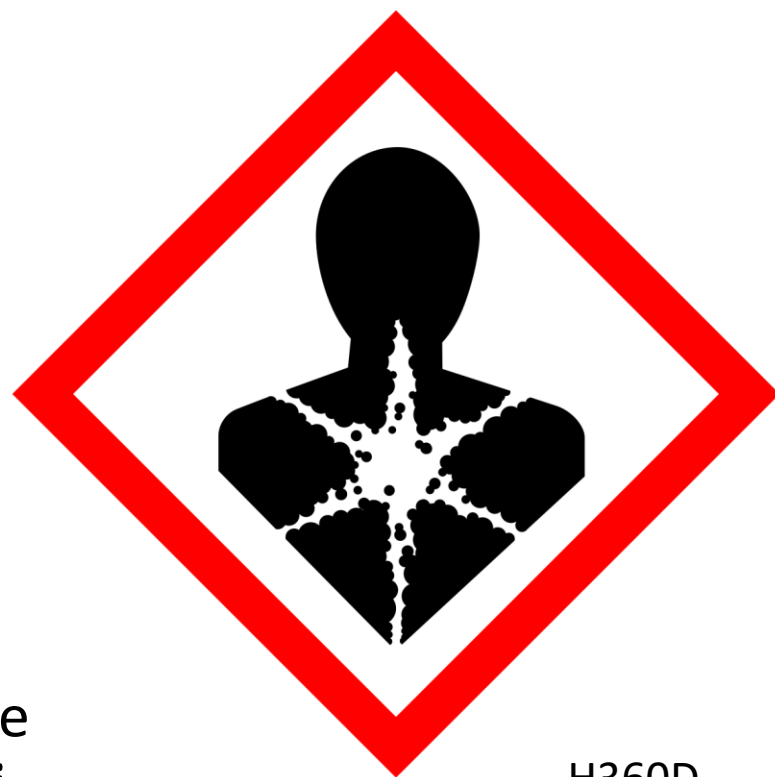
Będą dalej dostępne, ale ich stosowanie zostanie ograniczone wyłącznie dla **użytkowników profesjonalnych.**

Kto u nas będzie tego pilnował?

Nowe obowiązki producentów

Producenci, którzy dalej będą oferować rodentycydy w stężeniu wyższym niż *szczególne stężenie graniczne*, będą musieli

- ❖ ograniczyć krąg odbiorców wyłącznie do użytkowników profesjonalnych,
- ❖ umieścić na etykietach swoich produktów wyraźne oznaczenie, że są one **szkodliwe dla rozrodczości**.

H360D

Nowe obowiązki producentów

Zmianie ulegnie treść etykiet.

Muszą informować o konieczności ich stosowania

- ❖ wyłącznie przez wyszkolonych, profesjonalnych użytkowników,
- ❖ zgodnie z integrowanymi metodami ochrony przed szkodnikami (**IPM** – *Integrated Pest Management*).

Stosowanie środków zmniejszających ryzyko przypadkowego zatrucia

- ❖ środki ochrony osobistej;
- ❖ przestrzeganie zaleceń podanych w etykiecie;
- ❖ **ograniczenie** stosowania rodentycydów z 50 ppm s. a.;
- ❖ ...

Stosowanie środków zmniejszających ryzyko przypadkowego zatrucia

❖ środki ochrony osobistej;

Przykład: difenakum lub bromadiolon

Stosowanie rodentycydów z 50 ppm s. a. difenakum (myszy) lub bromadiolon (szczury) może być tylko

- ❖ w miejscach o dużym zagrożeniu ponowną inwazją szkodników,
- ❖ gdy inne metody ich zwalczania okażą się nieskuteczne.

W innych miejscach (,wrażliwych') - rodentycydy z 30 ppm s. a. i mniej.

Difenakum lub bromadiolon

Wymagane jest

- ❖ monitorowanie gryzoni,
- ❖ użycie rodentycydów odpowiednio udokumentowane,
- ❖ **zebranie zatrutych gryzoni,**
- ❖ zebranie niewykorzystanej przynęty po skończonej deratyzacji.

Dla użytkowników nieprofesjonalnych

Producenci będą musieli

- ❖ zmniejszyć zawartość substancji czynnej **poniżej** szczególnego granicznego stężenia,
- ❖ przedstawić wyniki badań potwierdzających **skuteczność** tych środków,
- ❖ ponownie zarejestrować w Urzędzie.

Problemy

Niższe stężenie substancji aktywnej w produktach:

- ❖ efekt odporności (?),
- ❖ efekt awersji do produktu (?),
- ❖ **niższa skuteczność** (?).

Nowe wyzwania: **deratyzacja po AMATORACH**, którzy doprowadzili populację gryzoni do awersji / odporności (!) na rodentycydy.

Difetialon

Difetialon, którego stężenie wynosi 0,025%, skuteczny!

Dla osób stosujących ten produkt zmiana klasyfikacji nie będzie miała praktycznie większego znaczenia.

Problemy

Czy gryzonie trute 30 ppm trutką będą więcej jadły?

Czy wizyty serwisowe nie muszą być częstsze?

Szkody od gryzoni większe?

Problemy

Szkody od gryzoni większe.

Problemy

Jaka będzie reakcja klienta na stosowanie u niego produktu z takim oznakowaniem?

W zakładzie produkującym żywność?! Co na to audytor?

Stosunek pracodawcy do zatrudnionych, szczególnie kobiet.

Problemy

Stosunek pracodawcy do zatrudnionych, szczególnie kobiet.

Dziękuję
bardzo za
uwagę!

